Մանգուամի եֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ վէրիլիպ, սէնէվի գրյմէթի խաթանպոլ իչին 250 ղուրուշ, վէ ալթը այլըղը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին բօսթա բարաբը իչինէ օլարագ, սէնէվի գրյմէթի սաղ ադէտ 250, վէ ալթը այլըղը սախի 125 ղրշ. տուր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարաես սաթըլըր։

Մանգուամի Եֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

Իլանաթն պէհէր սաթը ըր իչին պիրինճի ադէտ 3 իքինճի ադէտ 2 վէ իւչիւնճիւ վէ սայիր ադէտլար իչին 1 էր ղրշ։ Իլան սըրասընտա գօնուլմասան իլանըն սաթըրը 5ղշ. տուր

Մէքթուպ վէ սայիրէ գալաթատա Բէնէշէնպիէ բազարընտա վագը Ն. 29 իչի խանընտա կարապես Ց. փանոսեան խմինէ կէօնդերիլէճէք սէր

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ ՀՏԱՍ ՍԷՖԷՐ ԻԹ | 1871 ԱՊՐԻԼ 27 ՍԱԼԸ | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՑԻՍ 9 | ՆԻՄԷՐՕ 1566

ԻԼԱՆԱԹ

ՐՈՊԻՐԴԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Այս վարժարանը մայիս 5/17ին պիտի փոխադրուի Ռումելի Հիսարի նոր շէնքին մէջ։

Ընդունելութեան առաջարկութիւնները վերոյիշեալ ժամանակէն յառաջ ընդունելու են։

Վերատեսուչ
ՀՕՐՀ ՎՕՇՊԷՐՆԻ

Պուքրէշ չէհրին պագչէշի իսթիգբալ պիլէթլերի՝ 1871 ալաֆրանկա մայիս 1 տէ չէքիլտիքտէ աթիտէքի սերիլէր գազանմը, տրը։

654, 1096, 1147, 1306, 1319, 2921, 3199, 4191, 4224, 4965, 5126, 6128, 7185,

Թաֆիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէեղիրին, Գալաթատա Գումիսիոն խանը իթթիսալինտէ Մ. Գօրիչօնէրին 8 նիւմէրօյու մաղազա սօնա միւրաճաաթ իլլէմէլերի։

Պուքրէշ չէհրին 1869 սէնէսի իսթիգբալ պիլէթլերի, 1871 ալաֆրանկա մայիս 1 տէ չէքիլտիքտէ աթիտէքի սերիլէր գազանմը, տրը։

654—1096—1147—1306—1319—1382 2921—3199—4191—4224—4985—5126 6128—7185։

Գու պապատ զիեատէ թաֆսիլի մալիւմաթ ախզ իթմէք իսթէեէնէրին, սահիպ իմզանին Գալաթատա Գումիսիոն խանը իթթիսալինտէ վագը 16 նիւմէրօյու մաղազասընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՕ

ԻԼԱՆ

Գէզ Ֆապրիգայը հիւմայունը սեքսէն եէտի սալը Ռումիսի իսարէսի իչիւն նըֆոը Այտըն վէ նըֆոը տիկերի Ատանա ճինսինտէն օլմագ իւզրէ, իշթիրասընա լիւզում կէօրիւնէն էքի եիւզ էլլի պին գրեե բամուգ իլե պին պէշ հիւզ թօնօլէթա պիրինճի ինկիլեզ մատէն քէսմիւրինիւն խազինէ յի իսասայի շահանէտէ բազար իրթէսի վէ բէնճէմպհի կիւնլերի միւնագաշաը իճրա գէլընաճաղընտան իթայէ թալեպ օլունանլերին զէքր օլունան կիւնլերտէ խազինէյի մերգումէ յէ ալմէթ իլլէմէլերի իլան օլունուր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Կէչէն ճիւմա կիւնիւ ընդհանուր ժողով թէհէմմիւլ իթմիշ, վէ երկիրմի պիրինճի մէճլիսին պասըլմըշ օլան ատեանագրութիւնը իւզերինտէ, 21 ինճի մէնիլէճէք եէրտէ, նի՞չին 1 ինճի տէնիլմիշ տիր տէյի (չիւնքի պիրինճի սենէ մէճլիսլերի միւատէթի պիթթէրէք. իքինճի սենէյէ գատէմ պասըլմասընա մէպնի էօյլէ պասըլմասը միւնասիպ կէօրիւլմիշ իմիշ) պիր չօգ միւճատէլէ իտիլտիքտէն սօնրա, օնտան էվվէլքի մէճլիսատէ պիր գուրա վէրիլմէքլիքտէն աօլտեը, երեսփոխան էֆէնտիլերտէն պիրիսինին, գէն եօյլէ գէր գոսա էէրմեեէ ռընանըրմ տիմէսինէ գարշէլէրէ, տիկէր պիրիսինին, եօյլէ եա, գոս գոգոր ռընանմասանլար էէնդոե գէր գե ռընան լաեմ գէր տիմէսիյէ, էվվէլքի գաթրն. գոս գոգոր ռընանմասանլարը էէնդոե գէր ռընան գոսլանմասը չօք գոսը գէյէ տէմիշ օլմասընտան գահս իտիմիշ, պիր չօգ միւճատէլաթ վուգու գուլմուշ, վէ նէհայէթ մէզքիւր միւճատէլէ օլ գատար սիւրմիշ տիւրքի, վագըթ կէչմիշ վէ մէճլիստէ տաղլըմըշ տըր։

Պէսգէլլի, երեսփոխան էֆէնտիլերտէն չօգլար, մէզքիւր ռընանըրմ լուղէթինէ կիւճէնմիշլէր տիր, չիւնքի, քեաֆֆէսինէ տախի օնտան պիր սէհիմ չըգմագտա տըր. իմտի, պիզ տէրիզ քի, էկէր սահիհէն ութանմամաղլըգ քէնտիլէրէ աղըր կէլմէքտէ իսէ, պարի տարթըգ գունտան, եանի պիր սենէ եալընըզ լաղըրտը իլե վագըթ կէչիրտիքտէն սօնրա, հալէա գէօյլէ միւճատէլէլէր իլե վագըթ կէչիրմէքլիյէ ութանարագ, իւչ միլեօնտան իպարէթ պիր էհալինին նամընա աէրիւհտէ իթտիքլերի վազիֆէյի թանընեարագ, պիրազ սա իշկէօրիւպ վէ իճրա կէօսթէրմէլի տիրլէր։

* * *

Խրիմեան սրբազան հազրէթլերի բաթրիգլիք քիւրսիսինէ օթուրատուգտան սօնրա, մէլլէթճէ գիւյիւք իսլահաթլար վէ գիւլիւք իճրալար կէօրմէքլիք խէյլեասը չարագըյա մէֆթուն օլտուգ իտի. ֆիլվագը պիր չօգ կէօնթէրիշլէր, պիր չօգ ժողովլար, վէ իշլի տիշլի գաւառական ժողովլար, վէ պիր դաշ գօմիսիօնլար կէօրսէլ, վէ պիր չօգ մէհահ ու սէնաալար վէ վատլար իշիթտիք վէ օգուտուգ, հալ պու քի հալէա պիր էսէր կէօրէմէտիք, աճէպա մէզքիւր ժողովլար վէ գօմիսիօնլար, կիզլի եէրլերտէ, վէ եէր ալթլարընտա վէ եախօտ կէօյլերտէ՞ մի իշ կէօրմէքտէ տիրլէր։

* * *

Պու բազար կիւնիւ, Գուրսատան, Գ.եր. Բարթուղիմէոս սրբազանը, թէքբարէն առաջնորդլուգ իշին, օրաեա կէօթիւրմէք իւզրէ, 30 նէֆէրատէն զիեատ զէվաթը պուրատա կէլտիկի, վէ պունլարը իշլերինտէ պիր էհալի վէքիլի, վէ տէօրթ նէֆէր սախի թաղական խորհուրդ ազասը պուլունտուգու հավատատէն տիր։

Մէլլէթիմիզ հէնուզ լաեբդէլը վէ էսասլը պիր նիզամա մալիք պուլունմադը, վէ հէր իշ կիտի Պուրսա մէսէլէսի սախի պիր արաղ սաչը հէյրէթի քէսպ իթմէյէ պաշլատըղընտան, պիզէ քաղաքական ժողով, պու գատար մուհաքէմէ վէ միւճազաթը քեաֆի ատտ իտէրէք, թարաֆէյնի պիր ան էվվել պասըլըրմագլըգա սայ ու հիմմէթ իյլէսէ գանն իտէրիզ քի, հէր ճիհէթլէ ֆայիտէլի օլաճագ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՑԻ

ՈՒԼԱՀ ՊՈՒՂՏԱՆ

Լօնտրանըն Բաալ Մալ կազէթ ղազէթասընտա աթիտէքի պէնա կէօրիւլմիւշ տիւր։

Ռումանեա իշլերինին թէհտիտավէր (սպառնալի) կէօսթէրիշի, ճիվար մէմալիքլերտէ բէք պիւյիւք պիր հէյէճան հուսուլէ կէթիրմիշ տիր. վէ Պելկրատա թապ ու նէյզը օլունան Վիտօվտան նամ Սըրպիանըն բէսմի ղազէթասը, Ուլահ Պուղտանըն շիմտիքի հիւքիւմէթի տէվրիլտիյի հէնկեամատէ նէ բօլթիգա գուլանըլաճաղը զըմանընտա, Ռուսիա իլե Թիւրքիա տէվլէթլերի պէյնինտէ, զաթէն կիզլի պիր հիւնի իմթիգաճ հուսուլէ կէթիրիլմիշ օլմասընը պէհեան իթմէքտէ տիր։

Մէզքիւր ղազէթանըն գավլինճէ, Սէն–Բեդրսպուրկտա պուլունան Օսմանլը սէֆիրի, Պապը–Ալի, Բարիս ահտնամէսի իլե քէֆալէթ թահթընա ալընմըշ օլան մէնֆաաթլարընը մուհաֆազա իյլէմէք իւզրէ, քէնտի օրտուսունու Ուլահ–Պուղտանա սօգտուքտա, Ռուսիա տէվլէթի նէ եարաճաղ տըր մէյ Բրէնս կօրչաքոֆա սիւալ իյլէտիքտէ, Բրէնսի միւմայիլէյհ, էօյլէ պիր թէտպիր հագգընտա Ռուսիանըն գարշը կէլէճէք պիր չէյի օլմասընը, վէ մէզքիւր պէյլիքլերտէ էսքի հալին թէքրարէն իպգա օլմասընը, եանի Ուլահ–Պուղտանըն պիրիգիրինտէն տերբբլըգ երինէ էվվելքի կիպի, այրը այրը պիրէր Հօսբօտար իտարէսի թահթընա վագ իտիմէլէրինի տախի, մէմնունիեթլէ գապուլ իտէճէք օլմասընը, պէհեան իյլէմիշ տիր։

Բրէնս կորչաքոֆ, Մըսըրը Մէհմէտ Ալի բաշատա գարշը օլան մուհարէպէտէ, Ռուսիանըն Պապը–Ալիյէ եարամ իթմիշ օլտուղու կիպի, Ուլահ–Պուղտան միւշքիլաթընտա տախի, Պապը–Ալինին, Ռուսիա թարաֆընտան հիմայէ օլունճաղը իւզերինէ թէէմին օլագիլիր օլմասընը, իլավէ իյլէմիշ տիր։

Տիկէր եանտան, Բէսթէր Լօյտ նամ Մաճար ղազէթասընն խթանպօլտա պուլունան մուխպիրի, Ռուսիա իլե Թիւրքիա տէվլէթլերի պէյնինտէ էօյլէ պիր ահանամէ վագը օլմուշ օլմասը թէվթիւրլարընն սահիհ օլմասընը, վէ շիմտիյէ տէկին, մէզքիւր իքի տէվլէթլէր պէյնինտէ վագը օլան միւնասէպաթը, իլթիֆաթ վէ էյի թավը ու հարէքէթ տայիրէօնտէն էսթէյէ կէչմիշ օլմասընը, պէհեան իյլէմիշ տիր։

Պու կիւնլէտէ միւթէվէֆա Սէրտարը Էքրէմ Էօմէր փաշա հազրէթլերինին թէրէքէսինտէն պիր թագըմ էշեալը սաթըլըր։ Միւշարիլէյհ հազրէթլերինին արապալարը 6,000 ղուրուշա սաթըլմըշ տըր։ Իլք էվվել գավիէն պիլտիրտիրիմիշ օլասընա մուղայիր օլարագ սէօյլէնտիկինէ նէզարէն Սէրտարը միւշարիլէյհ հազրէթլերի ասլա վարիտաթ պըրագմամըշ, վէ Զէքմէճէ եագընլարընտա վագը Նիզամաքի կիպէլէրիֆթիլիյի, անճագ քէնտի պօրճլարը թէէտիյէսինէ գիֆայէթ իռէճէք տիր։

(Լէվընթ Հէրալտ)

—Տիւնքի չըգարըլան Լէվընթ Թայմզ ղազէթասընն ղայէթ էմնիեէթէ շեան պիր մահէլլտէն ալարագ պէհեանընա նէզարէն, Խըտիվի Մըսըր հազրէթլերի, պէրապէրինտէ պիր չօգ մայէթի մէվճուտի պուլունտուղու հալտէ, պիր գաչ կիւնտէն Իսթանպօլա կէլէճէք իմիշ։

—Էտիրնէտէն, Սօֆիա եագընլարընտա վագը Սարամպէյ նամ մահէլլէ գատար եարբլաճաղ տէմիր եօլ ամէլիեաթը, հիւքիւմէթի մահէլլիեէ, գանսօլօսլար, ռուէսսա վէ չէհրին դէվաթը միւթէպէրէսի հազրը պուլունտուգլարը հալտէ, ալաֆրանկա մայիս 1տէ բէսմէն գիւշատ օլունմուշ տուր։

— Հօտէյատատան Պապը Ալիեէ վարիտ օլան խապէրլերին պէհեանընա նէզարէն, Ասիր ասրլարընն սէրկէրտէսի իլե քէնտի իւչ նէֆէր պիրատէրլերի էսիր թուրթուրմուշլար տըր։

Մանգուամի եֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ վէրիլիպ, սէնէվի գրյմէթի խաթանպոլ իչին 250 ղուրուշ, վէ ալթը այլըղը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին բօսթա բարաբը իչինէ օլարագ, սէնէվի գրյմէթի սաղ ադէտ 250, վէ ալթը այլըղը սախի 125 ղրշ. տուր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարաես սաթըլըր։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏՆՈՒՄԱԼԻՆԵՐՆ ԻՍԹԻՍԱԼԻՆԵՐՆ

Մ. ԿՕՐԻՉՕՆԷՐԻՆ

Գալաթատա Գումիսիոն խանը իսթիսալինտէ 8 նիւմէրօյու մաղազասընա սահիպ իմզանին Գալաթատա միւրաճաաթ իլլէմէլերի։

Մէզքիւր մաղազասընա սահիպ իմզանին Գալաթատա Գումիսիոն խանը իսթիսալինտէ Մ. Գօրիչօնէրին մաղազասընտա գիւրմիշ օլան գարշեանարը։

Մաղազասընա պուլունտուղու իսթիսալինտէ գարշեանարը։

Մաղազասընտա պուլունտուղու իսթիսալինտէ գարշեանարը։

ՄԱՂԱԶԱՍԸ ԻՍԹԻՍԱԼԻՆԵՐԸ

Մ. Գ. Գ. Գ

ԻՍԹԱՆԳՈԼ 27 ԱՊՐԻԼ

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԲՈՐԻՍԻՆ ԱՀՎԱԼԸ

Բարիս, 29 ապրիլ։

Պու պապան, Լուվրը սէրայը ճիվաբրնտա Ֆրանսասօնլարքն կէլմէսինք սէյր իթմէք իչէն, բէք չօղ գալապալըգ պիրիքմաշ իտի։

Մ. Թիէրին իսմի չօղ տէֆա ղիքը օլունմադտա, վէ չօղ տէֆա տախի, հագդընտա լանէթ օգունմադտա իտի։

6000 նէֆէր գատար Ֆրանսասօնլար, քէնարիէրին Մասսնլուք ալէամէթի օլան նիշանլարը, պօեուն շալլարը վէ սայիրէլերի, վէ 60 տտէա սանճագլարը իլէ, Լուվրը սէրայընը հավլիսինտէ ճէմ օլտուլար։

Էօնտէ, քէնտի թարիգաթլարընճա հէր սընրֆան օլան պիւյիւքլերի պուլունտուղու հալտէ, մէրգուման Ֆրանսասօնլար, Հիւքիւմէթ գօնաղընա կէթտիքլերինտէ, Գօմիւնիւն տօքուզ նէֆէր ազալարը տախի, քէնտիէրինէ ռիֆգաթ իթմէքտէ իտիլէր։

Մէղքիւր գալապալըգ, չօղ տէֆա, «Եշասը՝ Ճիւմհուրիեէթ. Եշասը՝ Գօմիւն» պաղրըրը։

Սանճագտարլար, Հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրտիքտէն սօնրա, մէյտանը մուհարէպէյէ կէթտիլէր։

Շանզ Էլիզէյէ վարըլարգտա Ճրք տը Թրիօնֆ նամ քէմերէ եռգլաշըլտրգտան էվվլ, Ֆրանսասօնլարտան բէք չօղլարը, պայատան պարըլըգ կէթտիլէր, վէ անճագ 250 նէֆէր գատարը Ամբնիւ տը Լէմբրաթրիս նամ աղաճլըգ եօլա գատար իլէրուլէտիլէր։

Անճագ 60–70 գատէմ գատար իլէրու կէթմիշլէր իքէն, Մէյէս գարուսունտան, Վէրսայ սասքիրի իւղէրինէ աթէշ իտիլիգ։ Մօն Վալերիէն գալէտտը տախի, մէղքիւր աթէշէ ճէվապ օլմադ իւղրէ, պէր հալ, գարշըլըգ տաթէշ իթմէյէ պաշլատը։

Օլ հէնկէամտէ Գօմիւնիւն պիր վէքիլի, քէմերին եռգընընտա մուվադգաթ սուրէթտէ եռբըլմըշ օլան պիր միմպէրէ չըգրըգ, էհալիէ նութգ իթմէքտէ, վէ էհալի տախի, մէրգուման քէլամլարընտան թահրիք օլունարագ, «Եշասը՝ Գօմիւն», պաղրըմադտա իտի։

Մօն—Վալերիէնտէն աթըլան իլք գումգարա, մէղքիւր քէմերէ կէլտի, վէ հիչ պիր քիմսէյէ քէտերի տօղունմատը իսէտէ, էհալի, գտրմադարըգ սուրէթտէ գաչմատա պաշլատը. լաքին 250 նէֆիրտէն իպարէթ օլան Ֆրանսասօնլար գաչմատըլար։

Պատէհու սրգ սրդ գումարալար եռգմատա պաշլատը, վէ հէնուզ գաչմամըշ օլանլարտան երկիրմի նէֆէր գատար ատէմիէր եռբալանտըլար։

Ֆրանսասօնլար իսէ, ասլա նիհէթլերինի չէվիրմէյէրէք, ողբը ողբը իլէրի վարտըլար, վէ քէնտի սանճագլարընը, Բարիս հիսարլարը իւղէրինէ վաղ էյլէտիլէր։

Աչամ իսթիւ, Ամբնիւ տը լա Կըրանտ Սրմ նամ աղաճլըգ մահէլլտէ պիր գալապալըգ պիրիքտի, վէ Նէյէրի քէօբրիսինտէն գալա իլէ աթըլմըշ գանն օլունան պիր գումպարա, մահէլլի մէղգուրա տիւշիւպ, հէր քէս, ալէթ թանիլ գաչմատա պաշլատը։

Էյլէտէն սօնրա, Շանզ Էլիզէյէ պիր գումգարա տիւշիւպ, զաթըն պիրինի էք բարչա իթտի։

Բարիս, 30 ապրիլ։

Ֆրանսասօնլարը կէօսթէրիշ ալէամէթլերի, տիւն կիճէ տախի տէվամ իթտի։

Իքի նէֆէր Ֆրանսասօնլար, Վէրսայա կիտիպ, Մ. Թիէրին հուզուրունա չըգտըլար, վէ քէնտի սէլահիյէթլերինի Գ օմի նտէն ալմըշ օլմատըգլարընը պէեան իթտիրքտէ, միւշարիէյէ թարաֆընտան գապալ օլունտուլար։

Մ. Թիէր, սայիր պու թարգ խուսուսլարտա վիրմիշ օլտուղունուն այնիսի կիպի ճէվապ վիրէրէք, շու մէսէլտէ սէօյլէմիշ տիր։

«Ֆախիէի մուհարէպէյէ խիթամվիրիլմէսի հադդընտա, հիչ պիր քիմսէ, պէնիմ գատար տրզու կէօսթէրմիշ տէյիլ տիր. լաքին Ֆրանսա, սօքլարտա թէսլիմ օլմամազ։

«Ասայիշի հալի պօզան Գօմիւն տիւր, իմանի սուլհուն իպգտօրընը թալապ իթմէք իչէն, Գօմիւնէ միւրաճատթ իթմէլիսինիզ»։

Տիւն վէ պու կիւն, սաքէրիճէ միւհիմ պիր վագա զուհուր իթմէտի. անճագ, սօքլարը էլինտէ պուլունան գալէա վէ սայիր խոթիհքերամլար իլէ, Մօն Վալերիէն գալէտտը, վէ Վէրսայ սասքիրինին սայիր խոթիհքերամթը պէյնինտէ, չէհիտ սուրէթտէ թոր գավզատընտ տէվամ օլունուեօր։

Կէչէն աչամքի թոր ատթէչինտէ, Նէյէրի սէքէնէսինտէն պագըլարը, քէնտի երաթագլարը իչինտէ վուրուլուղ էօլտիւլէր։

Վանվ գալէտտընտան, սօլու արապալար իլէ կէթիրիլէն էօլիւլէրտէն անլաշըլմադտա տրը քի, սօքլարը, քէնտի գալէտտարը տէրունինտէ տախի պիւյիւք դըրկընտ տիւշտը օլուեօրլար։

Արտը քէսիլմէքտէյզին ատթըլան թոբլար, Գօմիւն սասքիրինի, զիհատէսի իլէ եօրմադտա տրը։ Վէրսայ պաթէրիալարընտա, զայէթ պաթիթալ թոբլար գուլլանըլտըգընտան, սոթէչէ գարշը գոյմադըգ միւշքիլէնմիշ տիր։

Բարիստէ գալմըշ օլան Միլլէթ մուհաֆըզ սասքիրէրինին մրգտ տրը, կէրէյի կիպի էքսիլտի, վէ Գօմիւն ադճէ թալաֆընտան նէ տէրէճէտէ ըզընթը չէքմէքտէ իսէ, ատամ թարաֆընտան տախի օլ գատար տարըլըգ չէքմէքտէ տիր։

Բարիս 1 մայիս։

Իսի գալէտտընը թէսլիմ օլմատը թէքլիֆ իտիլտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլունմատը։

Մէղքիւր գալէտտա գարշը հարէքէթ իտէն Վէրսայ սասքիրի գօմանտանը ժէնէրալ Ֆարօն, տտահա ղիհատէ գան տէօքիւլմէսինին էօնիւնիւ ալմադ նիհէթի իլէ, գարշը գոյմալարընը պիհուտէ պիր շէյ օլմասընը, գալէտտընտ մուսթահֆըզ սասքիրինէ անլաթմատա չալըշը։

Մէրգում ժէնէրալ տիւնքի կիւն թէնտէքլերէ կէրիպ, «գէհատ պիր սանճագ աչարըրտը, վէ թրոմբէթա վուրտուրթտու։

Սօքլար, ժէնէրալընը իթիմատ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, քէնտիէրէ իմտատա սասքիրի կէլմէսինէ պէքլէեէրէք, պիր սաաթ գատար ճէվապ վիրմէտիլէր, լաքին պիր սաաթտան սոնրա, մէղքիւր գալէտտա ալուլունան սօքլարընը գօմանտանը տախի պէհատ պիր սանճագ չէքտանը տախի, վէ մուքաբէլէմէյէ պաշլանըլտը։

Ժէնէրալ Ֆարօն, գալէտտընը, հէր թարաֆտան մուհասէրէյէ ալընմըշ օլմասընը, վէ գարշը գոյմադըգը տէվամ իտիլմէքտէ, մուսթահֆըզլար սասքիրինին լա բաղեյեէթինտէն պաշդա պիր շէյ հուսուլ կէլմէյէճէյինի, քէնտիէրէ անլաթմատա չալըշը։

Մէրգում ժէնէրալ Ֆարօն, Վէրսայա կիտիպ, Մ. Թիէրին հուզուրունա չըգտըլար, վէ քէնտի սէլահիյէթլերինի Գ օմի նտէն ալմըշ օլմատըգլարընը պէեան իթտիրքտէ, միւշարիէյէ թարաֆընտան գապալ օլունտուլար։

Մ. Թիէր, սայիր պու թարգ խուսուսլարտա վիրմիշ օլտուղունուն այնիսի կիպի ճէվապ վիրէրէք, շու մէսէլտէ սէօյլէմիշ տիր։

«Ֆախիէի մուհարէպէյէ խիթամվիրիլմէսի հադդընտա, հիչ պիր քիմսէ, պէնիմ գատար տրզու կէօսթէրմիշ տէյիլ տիր. լաքին Ֆրանսա, սօքլարտա թէսլիմ օլմամազ։

«Ասայիշի հալի պօզան Գօմիւն տիւր, իմանի սուլհուն իպգտօրընը թալապ իթմէք իչէն, Գօմիւնէ միւրաճատթ իթմէլիսինիզ»։

Տիւն վէ պու կիւն, սաքէրիճէ միւհիմ պիր վագա զուհուր իթմէտի. անճագ, սօքլարը էլինտէ պուլունան գալէա վէ սայիր խոթիհքերամլար իլէ, Մօն Վալերիէն գալէտտը, վէ Վէրսայ սասքիրինին սայիր խոթիհքերամթը պէյնինտէ, չէհիտ սուրէթտէ թոր գավզատընտ տէվամ օլունուեօր։

Կէչէն աչամքի թոր ատթէչինտէ, Նէյէրի սէքէնէսինտէն պագըլարը, քէնտի երաթագլարը իչինտէ վուրուլուղ էօլտիւլէր։

Վանվ գալէտտընտան, սօլու արապալար իլէ կէթիրիլէն էօլիւլէրտէն անլաշըլմադտա տրը քի, սօքլարը, քէնտի գալէտտարը տէրունինտէ տախի պիւյիւք դըրկընտ տիւշտը օլուեօրլար։

Արտը քէսիլմէքտէյզին ատթըլան թոբլար, Գօմիւն սասքիրինի, զիհատէսի իլէ եօրմադտա տրը։ Վէրսայ պաթէրիալարընտա, զայէթ պաթիթալ թոբլար գուլլանըլտըգընտան, սոթէչէ գարշը գոյմադըգը միւշքիլէնմիշ տիր։

Բարիստէ գալմըշ օլան Միլլէթ մուհաֆըզ սասքիրէրինին մրգտ տրը, կէրէյի կիպի էքսիլտի, վէ Գօմիւն ադճէ թալաֆընտան նէ տէրէճէտէ ըզընթը չէքմէքտէ իսէ, ատամ թարաֆընտան տախի օլ գատար տարըլըգ չէքմէքտէ տիր։

Բարիս 1 մայիս։

Իսի գալէտտընը թէսլիմ օլմատը թէքլիֆ իտիլտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլունմատը։

Մէղքիւր գալէտտա գարշը հարէքէթ իտէն Վէրսայ սասքիրի գօմանտանը ժէնէրալ Ֆարօն, տտահա ղիհատէ գան տէօքիւլմէսինին էօնիւնիւ ալմադ նիհէթի իլէ, գարշը գոյմալարընը պիհուտէ պիր շէյ օլմասընը, գալէտտընտ մուսթահֆըզ սասքիրինէ անլաթմատա չալըշը։

Մէրգում ժէնէրալ տիւնքի կիւն թէնտէքլերէ կէրիպ, «գէհատ պիր սանճագ աչարըրտը, վէ թրոմբէթա վուրտուրթտու։

Սօքլար, ժէնէրալընը իթիմատ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, քէնտիէրէ իմտատա սասքիրի կէլմէսինէ պէքլէեէրէք, պիր սաաթ գատար ճէվապ վիրմէտիլէր, լաքին պիր սաաթտան սոնրա, մէղքիւր գալէտտա ալուլունան սօքլարընը գօմանտանը տախի պէհատ պիր սանճագ չէքտանը տախի, վէ մուքաբէլէմէյէ պաշլանըլտը։

Ժէնէրալ Ֆարօն, գալէտտընը, հէր թարաֆտան մուհասէրէյէ ալընմըշ օլմասընը, վէ գարշը գոյմադըգը տէվամ իտիլմէքտէ, մուսթահֆըզլար սասքիրինին լա բաղեյեէթինտէն պաշդա պիր շէյ հուսուլ կէլմէյէճէյինի, քէնտիէրէ անլաթմատա չալըշը։

Սօքլար, անճագ քէնտիէրին սէրպէսթճէ մէղքիւր գալէտտան տիշարը չէդգրգ խոթէտիքլերի մահէլլէ կիտէպիլմէյէրի չարթը իլէ գալէաբը թէսլիմէյլէմէյէ բազի օլտուլար. Վէրսայ ժէնէրալը տախի, պիր խայինլիք իճրա իտիլճէյինտէն շիւբհէ իտէրէք, Վէրսայ սասքիրինին մէղքիւր գալէտտա կիրմէյէրինտէ, գալէանընը հավտտա ատթըմատաճաղը զըմնընտա քէֆալէթ խոթէտի, վէ բէհին մագամընտա, պիր գաչ նէֆէր սօքլարընը քէնտույէ թէսլիմ իտիլմէսինի թալապ իյլէտի։

Սօքլար մէրգումման թէքլիֆինի գապուլ իթմէտիքլերինտէն, պէեազ սանճաղը աշաղը ալտըլար, վէ անընը երինէ թէքրարէն գըրմըզը սանճաղը քիւշատ իթտիլէր։ Պունուն իւզերինէ թէքրարէն գավզատա պաշլանմըշտը։

Վէրսայ սասքիրի, Պոնտի չիֆթլիքինի, Մէզաբլըգ խէնտէքլերինի, թաշ օճագլարընը, վէ ումում պաղչէսինի զապթ իթտիլէր. գալէանընտ տէրունինտէ վէ էթրաֆընտա 4000 տէն զիհատէ գումպարա տիւշմիշ տիւր տէնիր։ Գալէա հէր նէ գատար խարապ օլմուշ պիր հալտէ իսէ տէ, սօքլար, անը թէսլիմ իթմէյիպ, իլա հավտտա ատթատագլարընը պէեան իտէէօրլար։

Ժէնէրալ Ինօանընն թօրուղու տէօնմիշ օլտուղունտան, պիր գաչ կիւն գավզատա կիրէմէմիշտիր։

Բարիս, 2 մայիս։

Տիւն կիճէ, պիր թագուր Վէրսայ ավճը սասքիրի, սիւնկիւ մարիֆէթի իլէ, իքի թագուր Գօմիւն սասքիրի եէսինտէ պուլունան Գլամար տէմիր եօլ մէրքէզինի զապթ իտիպ, 300 նէֆէրտէ Գօմիւն սասքիրի թէլէֆ իթտիլէր։

Իքի ալայ սասքիր տախի, Իսի գալէա—սէրայընը զապթ իտիպ, 300 նէֆէրտէ էսիր ալտըլար։ Մէղքիւր իքի գավզատատա տախի, ժէնէրալ Վինօ գօմանտա իթմէքտէ իտի։

Գլամար տէմիր եօլ մէրքէզինին, վէ Գալէա—սէրայընը զապթ իտիլմէյէրի իլէ, Իսի գալէտտը, չիմտի քատմիլէն մուհասէրէյէ ալընմըշ տիմէք օլուր։

Բարիսին Ֆօպուրկ Սէնթ Անթօան մահէլլինտէ պուլունան Միլլէթ մուհաֆըզ սասքիրէրի պէյնինտէ, պիւյիւք պիր խօշնուտսուզլուգ պուլունուպ, պունլար, արթըգ գավզատան վաղ կէչէպ, քէնտի իշլերի պաշընա կէչմէք իսթէեօրլար իմիշ։

—Ալմանա իմբէրատօրու հազրէթլերի, քէնտի սաղլըգը հէնկէամընտա, քէնտիսի իչէն հիչ պիր սանէմ (արձան) տիքիլմէսինէ բուխսատ վիրմէմէյէ գարարը գատի վիրմիշ տիր։

— Գարլըզրուհտէ պուլունան Մ. Վինէք նամ զատ, ապրիլ 7տէ, եէնի պիր գույրուգլու երլարդ պուլմուշտուր։ Մէղքիւր գույրուգլու երլարդ ուֆագ օլուպ, գբսատ պիր գույրուղու պուլունմադտա, վէ տիւնեայա տօղրու եռգլաշմադտա իմիշ։

—Ֆրանսըզ ամիրալը Բօթուան, էմրի իտարէ (խնայողութիւն) թէտպիրի օլմադ իւզրէ, 54 գրթա հարպ սէֆինէլերինին սիլահլարընը գալարմատա գարար վիրմիշ տիր։

— Ինկիլթէրրա սօրլզատէլերինտէն օլան Տայսբրթ տիւգասը (ըրլ) եէթմիշ ալթը եռաշընտա պուլունտուղու հալտէ, պու այ զարֆընտա էվվէնէճէք իմիշ։

Կէճ էվվէնմէք, հիչ էվվէնմէմէքլիքտէն իյի տէյիլմի տիր։

—Պու կիւնլերտէ Իրլանտանդն Տըպլին շէհրինտէ, Բէթրիք Մ՝ Գօրմէք իսմինտէ պիր ատամ էօլմիւշ օլուպ, մէրմինտէ պիր գումման գարը օլտուղու հալտէ, երկիրմի սէնէտէն պէրու էրքէք սրֆաթընտա վաղթ կէչիրմիշ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

ԻԼՄԷ ՏԱՑԻՐ ՄՈՒԳԱՀԱՍԱ

Ա՝ալը պէ-շինլէրէ

Էօգ տրը պիր մէմալիք քի Իսթանպօլտա օլտուղու գատար սրգ սրդ ոաչ խասթալըգլարը վուգու պուլսուն, պու սէպէպտէն, պիր չօղ վագրթ ոաչլարը տէօքիւլմէմիշ տատամ կէօրմէք նատիրաթտէն տիր։

Սաչլարըմըզը տէօքիւլմէսինէ սէպէպիսէթ վիրէն սէպէպլերի արատըգ պուլմադ պէպզ տիւշմէզ։ Լաքին պիր վագտ վար քի տալա չիւբհէ գալտրըրմազ, Եանի տիմէք Իսթէրիզ քի սաչ խասթալըգլարը, Իգլիմիմիզին (կլիմայ) պիր գարարտա օլմամասը վէ չէհրիմիզին նէմլէյինտէն հասրլ օլմադտա տրըլար։ Լաքին, մէղքիւր սումումի սէպէպլերտէն մատատա, սայիր պիր թագրմ սէպէպլէր տահա վար տրը քի սաչլարըմըզը տէօքիւլմէսինէ զիհատէօյլէ եարտրմ իտէրլէր։

Մէղքիւր մախսուս սէպէպլերի, էրքէքլէրին, սաչլարընա չօգլուգ տիգգաթ իթմէմէյէրինտէ արամալըեը։ Այտա պիր չօգ տէֆա պաշընը եըյդամադ ուսուլի, հէր նէ գատար ալտա պիր թէմիզլիք թէտպիրի իսէ տէ, մուսիպէթլու նէթիճէլերի տախի վար տրը, չիւնքի, սաչլար, հէր նէ գատար տիգգաթ օլունտա երինէ նէմ գաբարգլարընտան տէրէճէ պէ տէրէճէ զայիֆլէնիրլեր։

Հէրօք պու տէյիլ։ Սաչը թարամադ վէ թէմիզլէմէք իչէն հէր կիւն իսթիմալ օլունան թարագ վէ ֆըրչալարընը թէմիզլիյինէ չօգլուգ էհէմմիյէթ վէրիլմէզ. հալ պու քի պունլարա տիգգաթ իթմէք լազիւտտ տրը (անհրաժեշտ պէտք է)։ Պիր չօգ ոաչ խասթալըգլարընն երեարըմասը վէ սիրաէթ իթմէսի օլ պատատ կէօրիւլէն իհմալտէն նէշէթ իթմէքտէ տիր։

Ալիմլէր, պիր չօգ սենէլերտէն պէրու, բէրթավըզ իլէ պաշըմըզընն ատթիթընը (մակերեւոյթ) թէֆթիշ իթմիշլէր վէ սաչլարըմըզընն իչինտէ պիր չօգ հայվանատ վէ նէպատատ պուլունտուղունու թահգրգ իյլէմիշլէր տիր. պունլար, սաչլարըմըզընն իչինտէ երաշարլար, չօղալըրլար վէ պէօյիւրլեր։

Վիւճուտիմիզին մէղքիւր գրոմընտա վուգու պուլան խասթալըգլարընն սէպէպ, մէղքիւր կէօրիւմէզ պէօճէքլեր վէ նէպատատ տրրլար։

Հատտա ու հիսապտ կէլմէէն մէղքիւր պէօճէքլերին, երաշամադ իչին մախսուս պիրէր թարզլարը վար տրը, շէյլէ քի քիմիսի, սաչլարընն ուճունտա, քիմիսի, սաչլարընն օրթատսընտա, պաղլարը տէրինին տիչ երիւլիւնտ, վէ պաղլար տախի, սաչլարընն քէօքիւնտ երաշարլար պունլար, սաչլարըմըզընն պէօյիւմէսինէ վէ տէօքիւլմէմէսինէ խրատէթ իտէն էճզալար իլէ պէօլէնիրլեր վէ հէր պիրի այրը այրը պիր թուզրմ մազարրատատ մուճիպ օլուր։

Գատընլար, էրքէքլերտէն գիհատ սաչ խասթալըգլարընա թապի պուլունմադտա տրրլար։ Շինաեն վէ բէրուքա գուլլանմադ մէքրուհ մոտատը, գատրն թայիֆէսինին կիւզէլիյինէ էն գիհատտ լազիւտտ օլան թէզիհինատրն երանը սաչլարընն վէսգթինտէն էվվէլ տէօքիւլմէսինէ սէպէպ օլուր վէ այնի վագրթտա, վիւճուտլերինտ պիր թագրմ պուլաշրդ խասթալըգլարընն երեարմասընա խրատէթ իտէր։

Հատատա օլանլարընն սաչլարընը թէքմիլ իթմէք իչէն գուլլանըլան սաչլար, ումումէն էօլմիւշ ինսանլարընն սաչ-

լարը տրը։ Նասրլքի սուհուլէթլէ անլաշըլըը, մեծա տէնիլէն օլ մուսիպէթլու ատէթ, տէյիլ եալընը։ սաթլըղա չըգարմադ իչին սաչլարը քէ իլմիչ օլան էօլիւլէրին վիճուալէրինտէ պուլունան խասթալըգլարը եաեար, հասթա, պութտրզ սաչ գուլլանան գատընլարը պաշընա բէրթավըզ իլէ կէօրիւլիւր պիր չօղ հայվանաթ վէ նէպաթաթ բէյտա օլմասընա զիեատսիյլէ եարտրմ իտէր։ Մէղքիւր հայվանաթ իլէ նէպաթաթ, պիր ինսան էօլիւքտէն սոնրա վիճուաի իւզէրինտէ տէհշէթլու պիր չաբուղլուգա պէօյիւրէր վէ չօղալըրլար։

Բէրուքա գուլլանմադըգտան հաօրլ օլան մահզուրլարը էկէր պիրէր պիրէր սայմաեա չըգըշաճադ օլուր իսէք, սոնունու ալամաերզ։ Իմտի, սաչլարընդն տէօքիւլմէսինի խթէմէեէնլէրէ, սաչլարընդ վադթինտէն էվվել տէօքիւլմէսինի մէն իթմէք, վէ սաթըլան բէրուքալարտա պուլունան թօխուսլարընդ պուլաշընդգըլընդանան քէնտույի մուհաֆազա իթմէք իչին չու աթիսէքի թէատպիրլէ իհթիեաթեէ իթթիբաղ իլէմէլէրինի նասիհաթ վիրմէքլէ իդթիֆա իտէրիզ։

Իչինտէ հէքիմճէ լազըմ կէլէն էճզալար պուլունմաեան զէյթին եաղը վէ սայիր եաղլար գուլլանմալը։

Իմտի, սաչա սիւրիւլէճէք հէր նէվի բօմատա եախսա զէյթին եաղընա, քինքինա, քիւքիւրտա, քեաֆուրի, վէ սոյ ֆինի թազիր օլունան էճզա, գաթրան վէ պունա մանէնտ սայիր էճզալար պուլունմալը տրը։

Բէրուգա գուլլանան ատամլար, պիր լիթրա(1) սու իչինտէ օն կըրամ (իլչ տիրէմտէն պիր ազ էքսիք) սոյ ֆինի գօեուզ, բէրուքալարընդ, հաֆթատա իլչ տէֆա վէ պէշէր տագրդա մէղքիւր սուեա գոմալը տրըլար։

Պունուն իլէ, հէր կիւն գուլլանըլաճադ օլան սաչլարտա պուլունան մուշէրը թօխուսլար թէլէֆ օլուրլար։

Կազէթ տր Մահտէպուրկ ղազէթասընդա շու վէճհ իլէ օգունմուշ տուր,

Նասրլ քի մայիւմ տուր, պու ատֆա ֆէթհ օլունան էեալէթլէր իլէ, Ալլաա վէ Ալօրէնին էն պէօյիւք սիլահ ֆապրիգալարընդան պիր չօղու, Ալմանեանընդ Եէտինէ կէչմիշ տիր։ Մէղքիւր մէսելէյի հալլ իլէմէք իչին հէնուզ թէատպիրլէր թթիթիխազ օլունմամըշ տրը, լաքին, սէօյլէնտիկինէ նէզարէն։ Քըլէնժանթալընդ գըլըճ վէ սիւնկիւ եարբըլմագտա օլան պէօյիւք ֆապրիգա քի քէնտի ճինսինտէ Ֆրանսատա պիր թանէ տիր, Ֆըրանսա հիւքիւմէթի Եէտինտէ գալաճադ տրը։ Պուրժ եագընլարընդա վաղը օլան իքի պէօյիւք ճէպհանէլէր իլէ Ռսթրազպուրկուն վէ Մէցին սիլահ ֆապրիգալարը Ալմանեա հիւքիւմէթինէ թէրք օլունաճադ տրը։

Մէղքիւր ճէպհանէլէրտէ մահֆուզ պուլունան միհիմմաթը հարպիեէնին մըգտարը բէք չօղ վէ ագըլա սըզմազ տէրէճէտէ տիր։ Ռսթրազպուրկուն ճէպհանէսի սայքի քեամիլէն եանմըշ տրը, լաքին պունուն իլէ պէրաբէր, եանմըշ օլմաեան իքի տայիրէտէ, 4—500 պին սիւարի վէ միհէնտիս ատաքէրի գըլըճը իլէ եաթազան, 10—12 պին թէքմիլ զըրի, վէ պինլէրճէ էնվայի թօպլար պուլունմուշ տուր։ Եալընդզ մէղքիւր դանիմէթլէր իլէ, Ալմանեալըլարընդ զըրի թաշըը տալյարը մըգտարը իքի գաթ տրթըրըլըր, շունու ուախի պէեան իտէրիզ քի, շիմտիքի տալյարընդ զըրիլարը,

(1) Էնի. պուեու, վէ չուգաւրլուղու, պիր մէթրօնուն օն բայատա պիր բաեը գատար օլան պիր գազ տալուսու տիմէք տիր։

1814 սէնէսինտէ Ալմանեա ատաքիրինէն Վէրսայլատա զաթթ իթմիշ օլուուղու զըրիլար տրը։

Օտունատան եարբըլմըշ օլուզ, լաքին պու տէֆա աթէշտէն գուրթարըլմըշ օլան միհիմմաթը հարպիեէնին զըյմէթի 3 միլեօն ֆրանք թահմին օլունմադտա տրը։ Մէցին ճէպհանէլէրինտէ պուլունան սիլահլարա կէլինճէ, հէնուզ օնլարընդ գըյմէթի մալիւմ տէյիլ տիր, լաքին գավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Ըսբառնտօնուն թօր ֆապրիգալարընդա պուլունան սիլահլարընդ իքի գաթընտան զիեատէ տիր։

—Նէյտէն Ժուրնալ տր Ֆրանքֆորթ ղազէթասընդա եաղլրտրընդ նէզարէն, Ֆալքէնպիւրկտէ թէվգրֆ օլունմուշ օլան Ֆրանսզդ էսիրլէրի, պէքճիլէրինի թաշա թուրթարադ գաշմաեա թէճրիւպէ իթմիշլէր տիր։ Ասքէրլէր սիլահա տավրանըզ, էսիրլէրտէն պիրիսի էօլտիւրիւլմիւշ վէ օն պիր նէֆէր գատար տա ազ չօղ եարալանմըշլար տրը։

ԱԶԳԱՑԻՆ

ԷՍԿԻ ՊԻՐ ՇԱՇԳԸՆԼԸԳ

Ճիւմա իրթէսի կիւնիւ ատպոը նիւսխէմիզտէ, մէղքիւր իւնվան իլէ պիր պէնտ տէրճ իտէրէք, քիլիսէլէրիմիզտէ, ալթուն, կիւմիւշ, վէ էմսալի սայիր զինգըմէթ չէյլէրին, թէհի եէրտէ պիր չօղ վագըթլար պէքլէթիրիլմէքտէ օլմասընան, վէ չօղ տէֆախըսըզլարա չալարրըլմասընան պահս իթմիշ իտիք։

Պազը ղաթլարընդ, մէղքիւր պէնտ հագգընտա իզհարը մէնհունիյէթի իտէրէք, իֆթիխարըմըզը մաճիպ օլտուգլարը կիպի, թիխարըմըզը մաթապիաթիյլէ պազըլար տախի, պազը մաթապիաթիյլէ պազըլար տախի, իմտի, եավաշ եավաշ օնլարը տախի գանարմադ իւմիտիյլէ, օլ պապաէ եէնիտէն պահս իթմէքլիկի միֆիտ ատտ իտէրիզ։

Պիր թէք ատէմ, էկէր տիւշիւնմէյէրէք, բրատտ կէլա պիր չէյ եաբար իսէ, օնա տիվանէ տէրլէր, էկէր փարատընդ պօշ չէյլէրէ, վէ զիեատէ զիեատէ սարֆ իտէր իսէ, միւարիֆ տէրլէր, էկէր իգթիզալը վէ ֆայիտէսիզ չէյլէրտէն փարատընդը էսիրկէր իսէ, օնա նէքէտ տէրլէր, վէ էկէր քէնտի խայր ու մէնֆաաթընդը միգտարի քիֆայէտէ տիւշինիւզ իճրա իտէմէզ իսէ, օնա տախի չաշգընդ վէ եախսա ահմագ տէրլէր։

Եալընդզ պիր ատէմ հագգընտա պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ, թէքմիլ պիր միլէթ հագգընտա տախի, թըպգը էօյլէ սաեըլաճաղընտա չիւբհէ եօգ տուր։

Քիլիսէլէրիմիզ վէ մանասթըրլարըմըզ, էհալիտէն պիր չօգ եօլլար իլէ փարալար ալարագ, պիրէր հալտէ, սէնէլէրճէ, ֆայիտէսիզ սուրէթտէ պէքլէթմէքտէ տիրլէր։

Էկէր քիլիսէլէրտէ զէնկինլիք պէքլէթտիրիլմէսի, վէ տիւզէր վէ ճիճիպիճիլէր պաուլունմասը, տին ու մէզհէպիմիզին իգթիզասընան, եանի, էկէր Հագգ թաալէա հազրէթլէրի, ատա վէ ֆազիլէթիմիզի, օնլարընդ սայէսինտէ գապուլ իտէճէք իսէ, մէզքիւր սիւս վէ ճիճիպիճիլէրէ պիր հուտուտ կէօսթէրիպ, վէ գարատ վիրմէլիպիզ, վէ հէր նէրէտէ քիլիսէմիզ վար իսէ, այնի հալտէ պուլունտուրմալըեզ։ Մէսէլա, էկէր պիր բիսգոպոս Պատարագ իթթիկինտէ, պաշընտա օլաճադ թագդն իւզէրինտէ էլմաս թաշլար պուլունմագ, մանթլագ ատուրէթտէ իգթիզա իտէ, էն ֆագըր քիլիսէտէ տախի էօյթիզա իտէ, էն ֆագըր քիլիսէտէ տախի էօյլէ թագլար ատգլամալըեզ, քէզալիք սատիր զէյդըմէթ էշեալար։ Հալ պու քի, պիզ բէք իյի պիլիրիզ քի, էօյլէ տէյիլ տիր, չինքի, սիեահ սօֆ պիր շուրջառ իլէ, վէ ատի պիր գաւազան, վէ ալթունսուզ կիւմիշսիւզ պիր քիթապ իլէ նիչէ քիլիսէլէրտէ պատարագ իտիլիպ վէ քարոզ վիրիլտիկի կիպի, էլմասը վէ ալթունլու կիւմիշլիւ շուրջառլար վէ գաւազանլար իլէ տախի պատարագլար իտիլմէքտէ վէ քարոզլար վիրիլմէքտէ, վէ տալա պիր ֆարգ կէօրիւլմէմէքտէ տիր, տիմէք տիր քի, մէզհէպիմիզին էսասընտան տէյիլ տիր։

Քիլիսէլէրտէն տալ մագսէտ, նէ էպիսկոպոսլարին պիւրիւքլիւյիւ տիր, նէ կիւզէլ սէնի տիր, վէ նէ տէ սիւսիւ վէ զէնկինլիյի տիր քէզալիք քիլիսէլէրտէն մագսէտ, պիր թագըմ ատամլարըն պիր եէրէ թօպլանմասը, վէ պիր թագըմ ատամլարըն վէ չօճուգլարըն տախի եիւքսէք սէպլէր իլէ օգումասը տէյիլ տիր։ Իլա, Ալլահա վէ ինսանա մագպուլ եիւրէքլէր բէյտա իտիլմէսի, վէ էնվայի ֆազիլէթ իշլէնիլմէսի, եանի ֆուգարա վէ պիչարէկեանընն, վէ խասթալարընդ, վէ մէքթէպլէրին դայրըլմասը տրը։ Հալ պու քի, հէր եէրտէ պունլարընդ քեաֆֆէսի եիւզ իւսթիւնտէ պըրագըլմըշ օլտուգտան պաշգա, նիչէ քիլիսէ վէ մանասթըրլարընդ պօրճլարը տախի պուլունտուղու հալտէ, քիլիսէլէրտէ իսէ, խայլիճէ մէպլաղըզ զիյդըմէթ չէյլէր պէքլէթիրիլմէքտէ տիրլէր։ Տիմէք տիր քի, թօպլանըլան բարալար, ատալ միւրատա, վէ էհալիյէ վէրիլէն իւմիտ վէ վատանէ իսէ, օնա գուլլանըլմաեըզ, իլա, մէյվէսիզ վէ ֆայիտէսիզ աղամ կիպի սագլանըլմագտա տրը, վէ տիմէք տիր քի էհալիմիզ չաշգընլըգ իթմէքտէ տիր։

Գանղի քիլիսէ վէ մանասթըրընդ էհալիսինէ, սիզ պէօյլէ չէյլէրի նի՞չին սաթըգ տա բարա իթմէղինիզ, վէ եա իգթիզալը չէյլէրէ սարֆ իտիզ, վէ եախսա ֆայիզէ վիրմէզսինիզ, վէ գօնսօլիտ ալըզ սագլամազընընդ, վէ եախսա ագարէթ եաբարըմազընընդ տէյի սիւալ օլունաճադ օլտա, «Է՛յ, վարընդն տուրսուն, կիւն օլուր քի իգթիզա իտէր» տէրլէր, լաքին, տիւշիւնմէզլէր քի, վիրտիքլէրի ճէվապտա հիչ մանէա եօգ տուր, զիրա, էկէր իգթիզա իտէճէք օլան պիր կիւն իչին ագլանըլմագտա իսէ, պունատանա զիեատէ իգթիզալը պիր կիւնէ պէքլէմէք պուտալալըգտրը, չինքի, ֆագըրլըգ հէր թարաֆըմըզը գուշաթմըշ տրը, էկէր արատան պէշ օն սէնէ տահա կէչէր, վէ էկէր պու կիտիչին էօնիւ ալընամազ իսէ, էրմէնիլիք տիմէք, ֆուգարալըգ տիմէք անլաշըլաճադ տրը, վէ ճէհհալէթիմիզ իսէ, օլ մէրթէպէտէ տիր քի, պու կիւնքի կիւն միլէթիմիզ, տէյիլ թէքմիլ քիլիսէլէրինին վէ մանասթըրլարընդն էշեալարընդ սաթարագ, իլա, քեաֆֆէյի էվլէրինի պիլէ սաթըպտա, պէտելլէրինի մէքթէպլէր ուղրունտա սարֆ իյլէսէ, երինէ ազ կէլէճէք տիր տէյէպիլիրիզ, չինքի պիզիմ պու կիւնքի մէքթէպ պագըշըմըզ, ահիհէն մէքթէպ պագմագ օլմասընը, իլա, քէնտի քէնտիմիզի ալատաթմագտան պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր։ Պիզ պունու պիլա թէճրիւպէ սէօյլէմէօրուզ, Ագապեան վարժարանընդն 27 այլրգ թէճրիւպէսի, պիզէ չօգ շէյ էօյրէթմիշ տիր, պիզ պու գատար ազ պիր միւատէթ զարֆընտա, քէնտի էմէյիմիզի տախի պէրապէր ալարագ, իքի պին լիրատան զիեատէ պիր մէպլաղ, եալընըզ 160 նէֆէր շակիրտան իչին սարֆ իթթիկիմիզ հալտէ, հալէա չօգ իգթիզալը շէյլէրէն մահրում պուլունմադտաեը, միլլէթիմիզտէ իսէ, իքի պին լիրա, մէքթէպլէր իչին, բէք պիւյուք պիր շէյ եէրինէ թութուլմադտա օլուուղունատան, տէյէպիլիրիզ քի, օն վէ օն պէշ մէքթէպէ անճագ սարֆ իթիլմէքտէ տիր, եանի օլ գատար ազ պիր մէպլաղ իլէ, չօգ եէրտէ 10–15մէքթէպ գայրըլմագտա, վէ պունուն տա իմմնէ, լուսաւորութիւն տրը տէնիլմէքտէ, մէքթէպլէրիմիզ վար տրը տէյի էօյլենիլմէքտէ, վէ թէհի՛ եէրտէ սէնէլէր կէչմէքտէ, վէ սէֆալէթ վէ խարապիյէթ թօխուսլարըմըզ պիւյիւպ քէօքլէր՝ սալմագտա տրը։

Զիեատէ էսէֆ իտէճէք եէրի չուրաար տրը քի, միլլէթիմիզ պիր թարաֆան իլէրու կիթմէք արզուսինտէ պուլունտուղու հալտէ, տիկէր թարաֆտան տախի, հէրնէվի չաշգընլըզընա տէվամ իթմէքտէ տիր, վէ գարշը սէօյլէնիլիկինտէ իսէ, տայիմա, լիսանընտա էզպէր իյլէսիկի պիր քիւֆիւր վէ եախսա քէօհնէ ճէվապը վիրէրէք, էֆֆենտիմ, հէր չէյին վագթի վար տրը, եավաշ եավաշ օլուր» տիմէքտէ տիր։ Չօգ իյի, հէր չէյին վագթի վար իմիշ, լաքին, պու վագթի նէ զման կէլէճէք տիր, հուտուտու վէ էօյչիսիս նէ՞ տիր, գա՞նղի սէնէ տիր, օնու նասրլ պիլմէյիզ, վէ օլ վագթի պաշլանաճաղընա նասրլ իմմտ իտիպ, վէ նասրլ էմին օլմալրերզ, օնու քիմսէ սէօյլէյէպիլմէքտէ տէյլ տիր։ Պիզէն էլլի եիւզ սէնէ էվվել կէլէնլէր տախի այնի ճէվապը վիրիրլէր իմիշ, շիմտատ պիզ օլ ճէվապը վիրմէքտէյիզ, պունատան օն սէնէ, վէ եիկիրմի սէնէ սոնրա տախի պու ճէվապընն վիրիլմէյէճէկինի նէտէ՞ն պիլէյիմ։ Վէ հաթթա, ֆարզ իտէլիմ քի օն վէ եիկիրմի սէնէ սոնրա, մէզքիւր ճէվապ վերիլմէյիպ, իճրա կէօսթէրիլէճէք տիր, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պօշա կիտէն օն վէ եիկիրմի սէնէնին զարարընը քիմտէ՞ն ալաճաղըզ։ Քէնտի շախսի իշիմիզ վէ քեարըմըզ իշին, պիր կիւնիւ վէ պիր հաֆթաեը պիլէ արատաղըմըզ հալտէ տօլատերտան ինէ քէնտի քեարըմըզ վէ իշիմիշ օլան, միլլէթճէ իշլեր հագգընտա, տէյիլ պիր կիւնիւ վէ պիր հաֆթաեը, իլա նիչէ եէլլարը, նի՞չին արամաեալըմ, տիւնեաա, պունատանտա պիւյիւք շաշգընլըգ վէ ահմագլըգ օլո՞ւր մու։

Եավաշ եավաշ օլմալը իմիշ։ քէզալիք, պու եավաշ եավաշընն էօյլենիւսիւ վէ հուտուտու նէ՞ տիր, նէ՞րէտէ տիր, քի՞մ կէօսթէրէճէք վ քի՞մ գարար վիրէճէք տիր, զարարը եօգ, պիլէլիմ ատ, պարի օնա կէօրէ պէքլէյէլիմ վէ իւմիտ ու հարէքէթ իտէլիմ։ Ֆարզ իտէլիմ քի, պէն պիր մէքթուպ եազաճաղըմ, իսթէր իսէմ օն տագրգատա եազըլըր։ լաքին եավաշ եավաշ եազմագ իսթիզա տրը տէտիլէր, վէ պէնտէ ինանտրմ, չիմտի մէզքիւր մէքթուպու պիր հաֆթատա՞մը, պիր այատա՞մը, եօգսա պիր վէ եախսա պիր գաչ եըլտա՞մը պիթիրմէլիյիմ։ պունատան գէլայ պիր չէյ օլմազ, պիրիսի, հա՞նը, շու մէքթուպու եազարը՞ն մը տէյի սիւալ իյլէսիքճէ, սիթտին սէնէ, «էֆֆենտիմ, աճէլէ իլէ օլմազ, եավաշ եավաշ» տէյէպիլիրիմ։ լաքին, պու սէօզ միւ տիւր, պու ճէվապ մը տրը՝ պէօյլէ պիր չէյէ կիւլմէմէք օլապիլի՞ր մի, իշթէ պիզիմ, միլլէթճէ իշլէրչէ, պիրպիրիմիզէ ալըզ վիրտիկիմիզ քեաֆֆէյի ճէվապլար պու հալտէ պուլունմադտա տրըլար, վէ պու ճէվապը, եալընըզ քիչիքլէր վէ ճահիլլէր վիրմէյիպ, իլա զէնկին, քեամիլ, վէ ալիմ օլանլար տախի այնի տամագճա, վէ թէնպէլճէ լիսանը վէ էֆքեարը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր։

Հէյլէ քիլիսէլէրտէ ալթուն կիւմիւշ վէ բարա պիրիքտիրիլմէք իչին, թուքուլան թարիգլէրին, վէ գուլլանըլան լիսանլարընդ պաեաղըլըզը օլ մէրթէպէյէ վատալ օլմուշ տուր քի, պիր ատամ տիւշիւնտիկինտէ, ատամ օլտուղունատան ութանմագտա տրը։

Օնատանտա եարընն պահս իտէրիզ։

ԷՕԼՄԻՒՇ ԵԻՒՐԷՔ

ՊԻՐ ՊԱՍԹԻՑ ՀԻՖԵԱՑԷՍԻ

ՊԱ.Պ 1.

ԱՏԱԼԷԹ ՍԱՆԷՄԻ (ԱՐՁԱՆ)

Մանչուրէն 1564 ինչ նէ-սիէոնտէն պոթբյյէ

—Հիւքիւմտարա գարյը խայինլի՛ք միտիր։

Մէրգում, ույգուտան ույանան պիր ատամ կիպի, տալտրը թէֆէքքիւր ույգուտունտան ուեանտը, վէ քէնտի կէօզլէրի, Գաթէրինին չիրին վէ տիւլրիւպա կէօզլէրինէ բասթ կէլէրէք, անընընն իւզէրինտէ պուլունան գարարթը մահվ օլտու, վէ մէրգումէնին իրէք կիպի կիւղել վէ տալղալանմագտա օլան սաչլարընը օխշամաեա պաչլաերպ, պէրրագ, վէ սէատէթի հալ էսէրի օլան ագս իտիճի պիր սէս, վէ թէէմինաթ վիրիճի պիր մուհապպէթ ալէամէթի իլէ կիւլմէյէ պաչլատը։

«Գօ՛րգմա, ազիզէմ գօրգմա. պէն եաղընը սէնին տույգուլարընընն տօզրու օլտուղունու, վէ պէնիմ իտրագըմընն տախի սահին օլմասընը սանա կէօսթէրմէյէ չալըշմագտա իտիմ. եանի տիմէք իսթէրիմ քի, Ատալէթ, Ինթիգամընն պիր նէվի տիր»։

Մէրգում պու քէլամլարը սէօյլէտիքտէն սոնրա, թէքբարէն կիւլտու. լաքին, Գաթէրին կիւլմէտի, վէ քէնտի անընը իւզէրինտէ պիր էյէմի տէրուն էսէրի պաուլունմագտա իտի։

—Ա՜հ, Բօպէրթ, պէնի գօրգուտուեօրսուն։

—Նի՞չին գօրգմագտասընն, գօրգա՛գ տօսթում։

—Շունուն իչին գօրգմագտաեըմ քի՛, կէրէք բէտէրիմին վէ կէրէք սէնին օլ գատար աղրը սուրէթտէ վասֆլարընը իթմիշ օլտուղունուզ պիր թագըմ Վաթանբէրվէրլէր ճէմիյեէթինէ քէնտինի տախի տախիլ իտէճէքսին։

—Խա՛յր, Գաթէրին։ օլ եիւզէն գօրգաճաղ պիր չէյին եօգ տուր։

Մէրգում, էյլէմի տէրուն վէ քէմալի չիւբհէ իզհար իտիճի պիր թարգ իլէ պաչընը սալլատը։

—Բօպէրթ, սէն զայրէթքէշ պիր տէյիգանլրսն. վէ սէնին զայրէթին, սէնի էօյ-

սոնրա, մէզքիւր ճէվապ վերիլմէյիպ, իճրա կէօսթէրիլէճէք տիր, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պօշա կիտէն օն վէ եիկիրմի սէնէնին զարարընը քիմտէ՞ն ալաճաղըզ։ Քէնտի շախսի իշիմիզ վէ քեարըմըզ իշին, պիր կիւնիւ վէ պիր հաֆթաեը պիլէ արատաղըմըզ հալտէ տօլատերտան ինէ քէնտի քեարըմըզ վէ իշիմիշ օլան, միլլէթճէ իշլեր հագգընտա, տէյիլ պիր կիւնիւ վէ պիր հաֆթաեը, իլա նիչէ եէլլարը, նի՞չին արամաեալըմ, տիւնեաա, պունատանտա պիւյիւք շաշգընլըգ վէ ահմագլըգ օլո՞ւր մու։

Եավաշ եավաշ օլմալը իմիշ։ քէզալիք, պու եավաշ եավաշընն էօյլենիւսիւ վէ հուտուտու նէ՞ տիր, նէ՞րէտէ տիր, քի՞մ կէօսթէրէճէք վ քի՞մ գարար վիրէճէք տիր, զարարը եօգ, պիլէլիմ ատ, պարի օնա կէօրէ պէքլէյէլիմ վէ իւմիտ ու հարէքէթ իտէլիմ։ Ֆարզ իտէլիմ քի, պէն պիր մէքթուպ եազաճաղըմ, իսթէր իսէմ օն տագրգատա եազըլըր։ լաքին եավաշ եավաշ եազմագ իսթիզա տրը տէտիլէր, վէ պէնտէ ինանտրմ, չիմտի մէզքիւր մէքթուպու պիր հաֆթատա՞մը, պիր այատա՞մը, եօգսա պիր վէ եախսա պիր գաչ եըլտա՞մը պիթիրմէլիյիմ։ պունատան գէլայ պիր չէյ օլմազ, պիրիսի, հա՞նը, շու մէքթուպու եազարը՞ն մը տէյի սիւալ իյլէսիքճէ, սիթտին սէնէ, «էֆֆենտիմ, աճէլէ իլէ օլմազ, եավաշ եավաշ» տէյէպիլիրիմ։ լաքին, պու սէօզ միւ տիւր, պու ճէվապ մը տրը՝ պէօյլէ պիր չէյէ կիւլմէմէք օլապիլի՞ր մի, իշթէ պիզիմ, միլլէթճէ իշլէրչէ, պիրպիրիմիզէ ալըզ վիրտիկիմիզ քեաֆֆէյի ճէվապլար պու հալտէ պուլունմադտա տրըլար, վէ պու ճէվապը, եալընըզ քիչիքլէր վէ ճահիլլէր վիրմէյիպ, իլա զէնկին, քեամիլ, վէ ալիմ օլանլար տախի այնի տամագճա, վէ թէնպէլճէ լիսանը վէ էֆքեարը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր։

Հէյլէ քիլիսէլէրտէ ալթուն կիւմիւշ վէ բարա պիրիքտիրիլմէք իչին, թուքուլան թարիգլէրին, վէ գուլլանըլան լիսանլարընը պաեաղըլըզը օլ մէրթէպէյէ վատալ օլմուշ տուր քի, պիր ատամ տիւշիւնտիկինտէ, ատամ օլտուղունատան ութանմագտա տրը։

Օնատանտա եարընն պահս իտէրիզ։

լէ չէյլէրէ սալարրապիր քի, սէնին խարաքըն, նէ էօյլէ չէյլէրի պէեէնիր վէ նէ տէ իսթէր։

—Գաթէ՛րին, թէքբարէն սէօյլէրիմ. էօյլէ չէյլէր իչին տիւշարը խէվքի օ՛լմա։

—Ա՜հ, Բօպէրթ, պու կիւնքի սէօյլէտիչին կիպի քէյֆամլար իչիթիքտէն սօնրա, գօրգմալըերմ. էվվէթ, սէնին աթէշի թավր ու հարէքէթինի պիլիկիմ իչին, գօրգմալըերմ. Պատէհու, պազը Զաթանբէրվէրլէր հագգընտա իճրայէ գօնուլան իշքէնճէլէր իւզէրինէ, պիզգաթ սէնին նագլիեթինի տէր խաթը իտէրէք, սէն քէնտին տախի, այնի գատէրէ հիւքմ օլունապիլիրսին տէյի տիւշիւնտիւքճէ. իւզէրիմէ պիր տիթրէմէ վէ պիր պայկընլըգ կէլիր։ Բօ՛պէրթ, պիզգաթ քէնտին վէ հէմ տէ պէնիմ իչին օլսուն, քէնտինի սագրն։

—Գաթէ՛րին, «պէնիմ իչին» ատիյինտէ, եիւրէյիմին չագմագ թաշընա տօգունմուշ օլտուն, վէ մէգքիւր իխթարը, պէնի, սէնին նասիհաթընա մէյլ իթմէքլիք թարիքինէ չէքմիշ տիր։ Էվվէթ, անճագ սէնին իչին, մէգքիւր ճէմիյէթլէրէ տախիլ օլմագլըգտան կէրի տուրաճաղըմ տըր։

—Մէյմնունում Բօ՛պէրթ։

Վէ Գաթէրին, քէնտի եիւրէք ալթիւաթլիւի հէնկեամինտա կէրի չէքմիշ օլտուղու էլինի, թէքբարէն, վէ պիր էմնիյէթ իտիճի սուրէթտէ, Բօպէրթին էլի իւզէրինէ գօյտու։

—Գաթէ՛րին, սէնին խաթրըն իչին, իսթէտիկինտէն զիեատսէնի իճրա իթմէյէ հազըրմ։ Սէնին իւզէրինտէ օլան մուհապպէթիմ, պէնի օլ գատար խօտպին իթմիշ տիր քի, պիր վաթանբէրվէր օլմագ, վէ հաթթա, պիլդիմ զէվալը վաթանտաշլարըմըզը, քէնտի սէֆիլիք հալէրինտէն գուրթարմագ իւզրէ. անլէրէ մուավէնէթ էլի ուզաթմագ իչին տախի, մէգքիւր մուհապպէթի զայդ իթմէքլիք թէհլիքէսինէ կիրիշէմէմ։ Ա՜հ, ազիզէմ. մուհապպէթ պիզի զիեատէսիյէ խօտպին իտէր, վէ պէն քի, պիյիւք մէմնունիեթէլէ, էհալի իչինտէ քէնտի եէրիմի թուրթմաեա գօշամագ իտիմ, չիմտի, քեամիլէն հարէքէթիզ տուրմալըերմ. չիւնքի, սէնի սէվմէքտէյիմ։

—Զունուն իչին թէէսսի՞ֆ միւ իթմէքտէսին։

—Թէէսսի՞ֆ միւ իթմէք։

—Էվվէթ, չիւնքի, քէնտի վարիտաթընը զայդ իթմիշ պիրիսի կիպի, միւքէտտէր սուրէթտէ սէօյլէյէյիմ։ լաքին, ասլա թէէսսիֆ իւլէ սէօյլէմէմ։ Էկէր սէնին եանընտա պուլունտուղում վագրթ, պիւթիւն տամարլարըմընը, նէ տէրէճէտէ պիր շաղըգ չիտէթթ իւլէ աթմագտա օլմասընին ֆարգընտա պուլունմուշ օլսա իտին, պէօյլէ պիր չէյ իչին թէէսսիֆ իթմէքտէյիմ տէյի հագգըմտա չիբրէհ իտէրէք, կիւնահընը ալմագ իտին։ Էկէր էօմրիւմիւն, նէ տէրէճէտէ սէնին թէէսսիրինէ թապի պուլունմուշ օլմասընը պիլսէ իտին, հագգըմտա էօյլէ պիր չիբրէհ իթմէգ իտին։

—Պէն իսթէրիմ քի, պէնիմ թէէսսիրիմ, ֆիրիէն սանա խրտմէթ իթմիշ օլսուն, վէ սէնի, գօրգմագտա օլտուղում թէհլիքէտէն գուրթարսըն։

—Գօրգմա Գաթէրին, գօրգմա. սէնին թէէսսիրին, պէնի գուրթարաճագ տըր։ Սէն, գատէրիմին մուհաֆիզը, վէ թէֆէքքիւրլէրիմին հաքիմիսին։ Հաթթա, Ինճէ իշլերէ վէրմիշ օլտուղում օլ պիյիւք մուհապպէթ, եանի պէնիմ էօմրիւմիւն կիւճ իւլէ գալարրապիլճէք օլմասընը զանն իթմիյիմ օլ չէտիտ տույդու տախի, սանա թապի օլմուշ տուր։ Ա՜հ, ազիզէմ, եիւրէյիմէ աղըրլըգ պաթրգճա, վէ զիհնիմ վէ բարմագլարըմ եօրուլտուղճա, տայիմա սէնի խաթրըմա կէթիրմիշ, վէ եէնիտէն զայրէթ քէսպ իթմիշիմ տիր։ Պէնիմ միւշքիլ վէ արգասընը քէսմէքտիրին տէվամ իթմիյիմ իւ իչին ալաճագ միւքեաֆիթրմ սէն իտին. վէ քէնտիմէն վէ պիւթիւն զանմէթ էսէրլէրիմէն խօշնուտատուգ օլտուղում, վէ էօմրիւմէն գաթի իւմիտ իթմիշ պուլունտուղում։ բարտա, սէմատան կէլէն թաթը պիր թէսէլլի կիպի, սէն եիւրէյիմէ լինմիշսին տիր, վէ պէն տախի, չալըշըգ տէվամ իթմէյէ պաշլամըշըմ տըր. չիւնքի, սէնին իչին չալըշմագտա իտիմ։ Տիւշտիւմ գալդըմ, վէ տայիմա, իւմիտ իւլէ իլէրի կիթտիմ. չիւնքի, մագսատիմ սէն իտին։ Միւշքիլաթ վէ չիբրէհէ՞ արասընտա, պէնիմ Սանաթըմին չէրէֆինի արամըշըմ տըր, վէ սէնին իչին օլտուղունու տէրճիխթըր իթտիքճէ, տիհանըմտան, ասլա պիր թէչէքքի լուղէթի չըգարամըշըմ տըր։ Գաթէ՛րին. հէր նէ քի եարմըշըմ, վէ հէր նէ քի իւմիտ իթմիշ վէ հաչէա իւմիտ՞ իթմէքտէ իսէմ. քեաֆֆէսի տախի սէնին իչին, վէ եալընըգ սէնին իչին օլմուշ տուր, վէ օլմագտա տըր։

—Պէն տէ իգրար իտէրիմ, վէ պէն տէ պիլիրիմ քի էօյլէ տիր. էվվէթ, զայէթլէ տօգրու եիւրէքլիսին։

Մէրգումէ պունլարը սէօյլէտիքտէ, իբէքվարի քիպրիքլէրի իւզէրինտէն, պէրրագ եաշ տանէլէրի, տիթրէյէ տիթրէյէ աշաղը եուվարլանմագտա իտիլէր, վէ մէրգումէ, քէնտի պաշընը, Բօպէրթին, քէլամլարընընն հաղըգի պիր տույդուտան հուսուլէ կէլմէքտէ օլմալարընը իսպաթ իտիճի սուրէթտէ գապարըպ ինմէքտէ օլան էնլի կէօքսիւ իւզէրինէ վագ իյլէտի։

—Գաթէ՛րին, սէօյլէ, սէնին խաթրընն իչին քէնտի էօմրիւմիւ կէօզէթլէթէճէք օլտուղում իչին, թէքբարէն շիւբհէ իտէճէ՞ք միսին։

—Խա՛յր, խա՛յր, ասլա շիւբհէ իթմէմ, Բօպէրթ։

—Զօգ իյի, իշթէ արզու իթտիյիմ չէյ պու տուր։

—Ալլահ վէրէյիտի տէ, ֆէնա պիր գատէր, պու կիւնքի գարարընը տէյիշթիրմէսէ իտի,

—Պիր չէյ իւզէրինէ պիր քէրրէ գարար վիրտէքտէն սօնրա, մէգքիւր գարարըմ, գօլայըգլա տէյիշիլէմէզ տէյի զանն իտէրիմ, տէտի Բօպէրթ, մէրգումէնին հալէա քէնտի գօրգուսու իւզէրինտէ իսրար իթմէքտէ օլմասը իչին խաֆիֆ սուրէթտէ կիւլիւմսէյէրէք, «սէն պունուն մուղայիրինի՞ մի զանն իթմէքտէ՞ն»։

—Խա՛յր, լաքին, պազը տէֆա, քէնտի գարարլարը իւզէրինտէ բէք զիօատէսի իլէ գավի տուրանլար տախի, տիւնքի վիրտիքլէրի գարարլարընը պօղարլար։

—Լաքին պէն, պէօյլէ պիր գարարըմը պօղամամ։

—Իհթիմալ տըր քի պօղարսըն։

—Խա՛յր, պօղամամ. չիւնքի, Գաթէ՛րին, պիր գաչ այտան, պէնիմ զէվճէմ օլաճագսըն. վէ օլ վագրթա տէկին, իգթիդա օլտուղու հալտէ, սէնին կիպի գօրգագ պիրիսի օլաճաղըմ տըր։ Մնատան սօնրա, տայիմա եանընտա պուլունաճաղընտան, մէգքիւր գարարը պօղաճաղըմը կէօրտիւքճէ, անը պագը սագլատաճագսըն։

—Գավ լիմիզ պո՞ւ մու տուր։

—Իշթէ Մատամ Ատալէթին հուղուրունտաեը. վարսըն պէնիմ պու եէմինիմէ, ալէնի պիր չահիտ օլսուն։

—Լաքին, էկէր եէմինինտէ սատրգ տուրմաղսան, Մատամ Ատալէթ, սէնին ճէզանը վիրէճէք տիր։

—Պէնտէ՞ էօյլէ պիր ճէզաեա միւսթահագգ օլմուշ օլաճաղըմ տըր, չիւնքի, հէմ պախթա վէ հէմաէ սանա գարը, նանքէօրլիւքտէ պուլունմուշ օլաճաղըմ տըր։ Էմին օլ Գաթէ՛րին, տիւնեա պիր եանա կէլսէ, պէն եէմինիմի պօղաճագ տէյիլիմ։

—Պէնի մէսուտ գըլբեօրսուն Բօպէրթ։

—Գաթէրին, պէնիմ իչին, սէնին պուլունտուղուն խանէտէն պաշգա տիւնեա օլմաեաճագ, վէ պէնիմ Ինճէ իշ սանաթըմտան պաշգա, արգասընտան տիւշճէճէք պիր իշիմ օլմաեսճագ տըր. վէ պէօյլէ օլտուղճա, տայիմա էօմրիւմ, սէնին իչին ֆէտտա օլմաեա հաղըր պուլունաճագ տըր։

—Բօ՛պէրթ, պէն տախի, տայիմա սէնի, քէնտի եէմինինէ սատրգ պուլունտուրմաեա չալըշաճաղըմ տըր։

—Պու խուսուստա, պէնիմ հագգըմտա գալպին բահաթ օլսուն, վէ չիմտի, չու Ատալէթ սանէմինին իւզիւնի թէքբարէն էօրթիւպ, սէնի խանէնէ կէօթիւրմէլիյիմ։

Մէրգումէ վէ մէրգումէ, իքիսի տախի մէսուտ պիր հալտէ իտիլէր. վէ օյմաճը, միւթէքէպպիր վէ նէյէլի պիր խօշնուտի իւզրէ, մէգքիւր սէրթ չէհրէլի իլահէնին էօրթիւսիւնիւ գաբատը։

Պատէհու, օտատան տիշարը չըգմագ հաղըրլըգընտա իքէն, օտա գարուսու, նէգաքէթլի սուրէ թտէ վուրուլտու։

«Պուեո՛ւ բուն, իչէրի՛ կիրին», տէտի Բօպէրթ, մէգքիւր սանէմին էօրթիւսիւնիւ տիգգաթը սուրէթտէ գաբաեարագ։

Գարու աչըլտը, վէ իքի նէֆէր քէսան, իչէրի կիրուտիլէր։

(Տեվամ)

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

Վէրսայլ, 8 մայիս

Ասաքիր Թարաֆընթան զապթ օլունմուշ մէվզըլարա ասաքիրի իմտահիեէ իրսալ գըլընմըշ տըր։ Հիւքիւմէթ. նէչր իյլէտիյի պիր պէեանանամէսինտէ, եէնիտէն նիզամա իթաաթ իթմէլէրի իչին Բարիսլիլէրէ տավէթ օգումագտա տըր։ Պունլարըն սէպաթը թավվըր ու հարէքէթի՝քէնտուլէրէ զուլմ ու թէատտի իթմէքտէ օլան ճէպպարլարտան գուրճարաճագ վէ պու սուրէթլէ թօր աթըլմագսըզն Բարիս քէնտի գաբուլարընը վէ տուվարլարընն իչ գալէասընը ալաճագ տըր։ Ղալէպէ իյլէմէք իչին պիր գաչ կիւն քիֆաեէթ իտէր, լաքին պունուն իլէ պէրաբեր, տէր պէեանանամէ, գարնտաշլըզա միւրաճաաթ իտէրիզ։

Բարիս, 7 մայիս

Ամէրիգա սէֆիրի հիմաեէսի թահթընտա պուլունան Ալմանեալըլարա պաեազը խալգ թարաֆընտան պիր թազմ հագարէթլէր օլունմուշ տուր։

Լիօն, 8 մայիս

Կամպէթթա չէհրիմիզտէ ախզ ու կիրիֆթ օլունտու։

Բարիս, 7 մայիս

Գօմիւնիւն էմրի իլէ պիր չօգ տատամ ախզ ու կիրիֆթ օլունտու։ Ֆիւն ախշամ, Վէրսայլ ասաքիրի, տիւշմէնին նէ հալտէ պուլունտուղունու անլամագ իչին Մօնրուժա տօղրու իլէրլէտիլէր իսէտ, սօնրատան կէրի սիւրիւլիլէր։ Իսիտ էօնտէ պուլունան խաթթլար միեանէսինտէ գուվդա վուգու պուլտու։ Վէրսայլ ասաքիրի, պիր մէթէրիս տահա զապթ իտիպ, պէօյիւք օրտունուն եօլու իւզէրինտէ իլերլէտիլէր։ Ֆիւն ախշամքի թարիխլէ օլտուղու հալտէ գօմիւն թարաֆընտան ալընան պիր թէլէկրաֆ, չէօյլէ տէր։ «Ինէնիտէն սիւքիւնէթի հալ հիւքմ իյլէմիշ տիր։»

Բորիս, 7 մայիս.

Թէքմիլ պիր ասայիշի հալ հիւքմ իյլէմէքտէ տիր։ Մուհարիպլէր, եարալըլարը գալարրմագ վէ էօլիւլէրի կէօմմէք իչին, պիր գաչ սաաթ միւթարէքէ իյլէմիշլէր տիր։

Գօմիւնէ զիեատտէ թարաֆկիր օլան զաղէթալար պիլէ, Վէրսայլ ասաքիրինին Սէնին իքի գլեբլարընը քեամիլէն գուրթարմագ, վէ գօմիւնին ասքէրլէրինի Գըլիշի վէ Սէնթ-Ուէն իւզէրինէ սիւրմէք իչին Լըվալա վէ Բէրէեի կէրէյի կիպի գուրթարմըզ օլաուգլարընը թաստիգ իյլէմէքտէ տիրլէր։

Ճատուա տուրլար աէնիլէրէք տիւն ախշամ պէշ բարաս ախզ ու կիրիֆթ օլունտու,

Վէրսայլ, 8 մայիս

Հիչ պիր գավղա խաղէրի ալընմագտարզն ասաքիրիմիզ մէվզըլարընա իսթիհքամ վիրտիլէր։

Վէրսայլ հիւքիւմէթի ազալտրը Թարաֆընտան իմզալանմըշ վէ Բարիսլիլէրէ խիթաղէն եազըլմըշ օլան աթիտէքի պէեանանամէ, պու սապահ Բարիսին տուվարլարընա եարըշտարրմըշ տըր։ Ֆրանսա սէրպէսթ սուրէթտէ ըէյի թահսիլ օլունարագ պիր հիւքիւմէթ նասապ իթտի. նիզամէն իպգա օլունմուշ օնտան պաշգա հիւքիւմէթ եօգ տըր։ Հիւքիւմէթ, Լիօնա, Մարսիլեաեա վէ սայիր չէհիրլէրէ վիրտիյի այնի հուգուգլարը սիզլէրէ տախի վիրիր. պունլարտան զիեատէ պէօյլէ հուգուգլար իսթէմէմէլիօնինդ։ Սիզլէրէ զուլմ ու թէատտի իթմէքտէ օլան պիր թազմ ատամլար, քէնտի զուլմ ու թէատտիեաթլարընը ճէպրէն Ֆրանսաեա գապուլ իթտիրմէք իսթէրլէր քի պու սուրէթլէ Ալմանեալըլարընը, Ֆրանսզ թօբրաղընը թէրք իյլէմէլէրինի կէճիքտիրմէքտէ՝, Ալմազեալըլար Թարաֆընտան եէսիզլէրի, Ալմազեալըլար Թարաֆընտան եէնիտէն իւզէրինիզէ հիճում օլունմագ թէհնիտէն իւզէրինիզէ հիճում օլունմագ թէհլիքէսինէ իլգա իյլէմէքտէ տիր։ Ալմանեալըլար տարլընը էօնիւնիւ պիզ զապթ իթմէլար տարլընը էօնիւնիւ պիզ զապթ իթմէտիյիմիզտէ, քէնտիլէրինին իւզէրինիզէ հիճում իտէճէքլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։ Թէրքի օրյոհ իտէնլէրին էօմրի պաղըշլանաճաղընը եէնիտէն վատ իտէրիզ վէ միւհթաճին ամէլէլէրէ իեանէյի նագտիյէ վիրէճէյիզ։

Զէքմէքտէ օլտուղունուզ իսքէնճէյի ազալթմաշ իչին իչ գալէա իւզէրինէ հիճում օլունաճագ տըր։ Բարիս թօբա թուճամաեաճագ, պիր գաբուեու թէսլիմէ մէճպուր իթմէք իչին թօբ աթըլաճագ տըր, չիւնքի հիւքիւմէթ, ասաքիր իչ գալէասը կէչէր կէչմէզ, միլլէթ սանճաղը էթրաֆընտա ճէմ օլաճաղընըզը պիլիր։

Սիզ, գօմիւն թարաֆկիրլէրինտէն եիւզ զաթ զիեատէ չօգլուգսընըզ։ Ճէմ օլուն, գարուլարընըզը աչըն պիզէ. վէ իշթէ օլ վագրթ թօր աթըլըշը տուրուր, ասայիշի հալ իտատ իտէր։ Ալմանեալըլար՝, Ֆրանսա թօբրաղընը թէրք իտէրլէր, վէ սիզին ֆէլաքէթինիզին իսի նագէալտ օլուր։

Պիր գաչ կիւնտէն Բարիստէ պուլունաճազզ, չիւնքի, Ֆրանսա տտխիլի մուհարէպէյէ խիթամ վէրմէք իսթէր։

Հիճումա պիր հաճէթ պըրագմաեարագ վէ պու կիւնտէն հէմշէհրի վէ գարընտաշլարընընզն սըրասընա կէչէրէք քէնտու քէնտունիզի գուրթարմաեա եարըմ իտէպիլիրսինիզ»։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պերլին, 8 մայիս

Էսաա փաշա հազրէթլէրի, իմբէրթօր Կիյեոմ հազրէթլէրի Թարաֆընտան պայլա գապուլ օլունտուգտան սօնրա, իմբէրթօր իլէ Թաամ իթմէքլիյէ տավէթ օլունմուշ տուր։

Ֆրանքֆօրթ, 8 մայիս

Սուլհուն գաթի ահանամէսի իչին մէվճուտ օլան կիւճլիքլէր հալլ օլունտուլար

Լօնտրա, 8 մայիս

Տէյլի Թէլէկրաֆ զազէթասընընն տիւնքի Թարիխլէ օլտուղու հալտէ, Ֆրանքֆօրթտան ալտըղը պիր Թէլէկրաֆըն պէեանընա նէզարէն, Մ. տը Պիզմարգ. Մ. Ժիւլ Ֆավր իլէ վագը օլան միւքեալէմէսինտէ, գալէալարը Թէսլիմ իթմէքլիյէ բուլի բիզա կէօսթէրմիշ վէ հարգ Թազմինաթընընն Թէմամիյլէ Թէէտիյէսի իւզէրինէ իսրար իյլէմիշ վէ Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ալմանեատան պիր իբթիդագ իթմէք էֆքարը վիրմիշ տիր։

Մուխապէրաթա կիրիշէնլէր, պիր ահանամէնին քիաֆֆէյի նօգթալարընը գապուլ իթտիլէր մէգքիւր ահանամէ սալը կիւնիւ Վէրսայլտաքի մէճլիսէ վէ իմբէրաթօր Կիյեոմ Թագտիմ օլունաճագ տըր։

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ

Լիվերբուլ 8 մայիս

Միալինկ Նիու Օրլէանս բամուղու, բէնա 7 1/2 տէն 7 1/2

Սարքը 10.000 պալէա

Բիացա զիեատէ տուրկուն

Մարսիլեա, 8 մայիս

Պուղտայ, պիրինճի վէ գուրու ճինս, գավի, ֆիեաթլար իսթէ գօյմատը։

Բամուգ, իշ օյմաեար, ֆիեաթ իսմէն, եարազը, իշթիհարտա

Էտիրնէ մալի, ֆր. 147,50

Գատապաշը մալի եօգ ֆր. 135 տէն 137 1/2

Լօնտրա, 6 մայիս

	գաբանտը
Էսհամը Ուսմանիյէ	45 5/8
65 իսթիգրազը	64
69 »	52 1/8
Ֆրանսզ ֆօնտսու	52
Իթալեա »	56 1/8
Բիացա գավի	

ԳԱԼԱԹԱ ՐԻԶԱՍԸ

Էսհ. ու. ապրիլ 26 Ախշամ գաբանտը	51-15
» » 27 Սապահ աչըլտը	51-24
» » սաաթ 3 1/2	51-18
Իսթիգրազ 1863	319
» 1865	330
» 1869 . .	268 1/2
Սօսիէթէ ժէնէրալ	10-7/8
Քրէտի » գուբօն քէսիք . .	11-1/16
Շըմէնտըֆէր իսթիգրազը	124

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ 27 ԱՊՐԻԼ

Ինկիլիզ լիրասը	109— 7/8
Ֆրանսզ ալթունու	87—26/40
Բօլ.	89—
Գրամից ալթունու	51— 1/2
Պէհազ Մէճիտիյէ (ֆառազը	1— 16/40
Պէչլիկ վէ մէթալիք (ֆրազը	105 1/2—105 28/40
Պադրը	117

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԽԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնչէնպիհ բազարընտա 29
Նիւմէրօլու Իրսի խանընտա